

Dosarul nr. 3ra-202/20

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud: E. Balan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

ÎNCHEIERE

12 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Mariana Pitic

examinând admisibilitatea cererii de recurs depusă de Uncuța Nicolae,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Uncuța Nicolae împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, Oficiul Teritorial
Bălți, intervenient accesoriu Centrul Militar Teritorial Bălți cu privire la contestarea
actului administrativ,

împotriva deciziei din 12 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost
admis apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, a fost casată integral
hotărârea din 26 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central și a fost emisă o
decizie nouă, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată,

c o n s t a t ă :

La data de 28 februarie 2019 Uncuța Nicolae a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, Oficiul Teritorial Bălți cu
privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin decizia Casei Naționale de
Asigurări Sociale, Oficiul Teritorial Bălți nr. 02/2017/34449 din 13 septembrie 2017 i-
a fost stabilită pensia pentru limită de vârstă.

A susținut că la stabilirea pensiei, i-a fost calculată incorect perioada serviciului
militar prin contract în intervalul 20 august 1980 - 03 septembrie 1982. În acest sens,
la 17 decembrie 2018, a depus la Casa Națională de Asigurări Sociale cerere prealabilă
pentru soluționarea amiabilă a divergențelor pentru corectarea erorilor comise.

A menționat că, prin răspunsul nr. U-2977/18 din 25 ianuarie 2019, Casa
Națională de Asigurări Sociale a respins cererea prealabilă cu privire la recalcularea
pensiei pentru limită de vârstă, din motivul că nu există temei legal de a fi aplicate la
caz prevederile art. 8 din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998.

Reclamantul a susținut că, conform prevederilor legale, dacă nu este posibilă
stabilirea pensiei în condițiile Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor
din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544-XII din 23
iunie 1993, atunci se aplică Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat nr.156-
XIV din 14 octombrie 1998.

Astfel, Uncuța Nicolae consideră că în circumstanțele create, cadrul legal prevede expres modul de calculare a perioadei date, conform Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998. Pentru perioadele specificate la art. 5 alin. (2) lit. a¹) și f), la determinarea venitului mediu lunar asigurat, începând cu 01 ianuarie 1999, se ia în considerare salariul mediu lunar pe țară la data calculării pensiei. Iar, pentru determinarea venitului mediu asigurat pentru lucrul prestat până la 01 ianuarie 1999, legiuitorul a găsit o singură soluție - salariu minim sau mediu pe țară.

A solicitat anularea deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale, Oficiul Teritorial Bălți nr. 02/2017/34449 din 13 septembrie 2017 privind stabilirea pensiei, emiterea unei noi decizii cu includerea sumei de 145 600 de lei și recalcularea pensiei conform prevederilor legale.

Prin încheierea din 04 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, a fost atras în calitate de intervenient accesoriu Centrul Militar Teritorial Bălți (f.d. 23).

Prin hotărârea din 26 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, acțiunea depusă de către Uncuța Nicolae a fost admisă parțial. A fost anulată decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Bălți nr. 02/2017/34449 din 13 septembrie 2017 privind stabilirea pensiei lui Uncuța Nicolae și a fost obligată Casa Teritorială de Asigurări Sociale Bălți să emită decizie privind stabilirea pensiei lui Uncuța Nicolae, cu includerea în calculul pensiei a perioadei de îndeplinire a serviciului militar prin contract din 21 august 1980 până la 03 septembrie 1982. În rest, acțiunea a fost respinsă (f.d. 55-56).

Prin decizia din 12 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, a fost casată integral hotărârea din 26 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central și a fost emisă o decizie nouă, prin care acțiunea depusă de către Uncuța Nicolae a fost respinsă ca neîntemeiată.

În susținerea opiniei sale, instanța de apel a reținut că perioada 21 august 1980-03 septembrie 1982 de îndeplinire de către asiguratul Nicolae Uncuța a serviciului militar prin contract, constituie perioadă necontributivă a asiguratului asimilată stagiului de cotizare, adică perioadă pentru care nu s-au plătit contribuții de asigurări sociale, însă care, potrivit Legii privind sistemului public de pensii nr. 156 din 14 octombrie 1998, se include în stagiul de cotizare.

Instanța de apel a stabilit că potrivit art. 53 alin. (2) din Legea privind sistemului public de pensii, modificat prin Legea nr. 290 din 16 decembrie 2016, în vigoare la 01 ianuarie 2017, pensia pentru limită de vârstă se calculează, conform prevederilor art. 16, din venitul mediu lunar asigurat valorizat, realizat după 01 ianuarie 1999, luându-se în considerare stagiul de cotizare total.

Astfel, instanța de apel a conchis că perioada necontributivă 21 august 1980 - 03 septembrie 1982 de satisfacere a serviciului militar prin contract de către Uncuța Nicolae a fost inclusă în stagiul total de cotizare, însă potrivit normei legale modificate prin Legea nr. 290 din 16 decembrie 2016, în vigoare la 01 ianuarie 2017, această perioadă nu se include la calculul pensiei.

La data de 06 decembrie 2019 Uncuța Nicolae a depus recurs nemotivat împotriva deciziei instanței de apel (f.d.122).

La data de 19 decembrie 2019, recursul nemotivat a fost notificat intimaților Casa Națională de Asigurări Sociale și Centrul Militar Teritorial Bălți (f.d. 126, 132-133), cu înștiințarea despre depunerea referinței.

La 09 ianuarie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus referință, prin care a solicitat respingerea recursului.

Alte referințe nu au fost depuse.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contencios administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu prevederile art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).

În conformitate cu art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Alin. (2) al aceluiași articol stipulează că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Conform art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Conform art. 97 alin. (3) din Codul administrativ, autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Din materialele cauzei rezultă că, Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la data de 12 noiembrie 2019.

La data de 06 decembrie 2019, în termenul prevăzut de art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, Uncuța Nicolae a depus recurs nemotivat împotriva deciziei instanței de apel (f.d. 122).

Decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la data de 12 decembrie 2019 în adresa lui Uncuța Nicolae, prin poștă cu scrisoare recomandată, la adresa indicată de acesta în cererea de chemare în judecată (f.d. 124).

La 03 ianuarie 2020, plicul expediat în adresa lui Uncuța Nicolae a fost returnat Curții de Apel Bălți cu mențiunea „Nereclamat” (f.d. 131).

Potrivit pct. 82 din Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016 pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, în lipsa destinatarului, în cutia poștală individuală se lasă avizul de sosire pentru primirea trimiterii în unitatea poștală.

Pct. 101 din Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016 prevede că, trimerile poștale se păstrează în unitatea poștală, în așteptarea destinatarului, timp de 15 zile calendaristice pentru trimerile poștale interne și timp de 30 de zile calendaristice pentru trimerile poștale internaționale, din ziua următoare zilei de sosire a acestora la oficiul poștal de destinație.

Iar pct. 102 din aceeași Hotărâre stipulează că trimerile poștale, care nu au putut fi distribuite destinatarilor se înapoiază expeditorului în următoarele situații: 1) la expirarea termenelor de păstrare; 2) la cererea expeditorului; 3) destinatarul refuză să primească trimerile; 4) destinatarul nu este la adresa indicată; 5) adresatul căsuței poștale de abonament nu este indicat sau este indicat incorect; 6) adresa destinatarului indicată pe trimerile este ștearsă sau ruptă; 7) destinatarul este decedat.

Materialele cauzei atestă că, în temeiul normelor indicate supra, la 16 decembrie 2019 oficiul poștal a lăsat la domiciliul recurentului aviz de sosire pentru primirea trimerii poștale în unitatea poștală (f.d. 131, conform adeverinței lipită pe plic), însă Uncuța Nicolae nu s-a prezentat pentru a recepționa scrisoarea expediată și respectiv, aceasta a fost restituită expeditorului, la caz Curții de apel Bălți, după expirarea termenului de păstrare de 15 zile calendaristice.

În circumstanțele expuse, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Uncuța Nicolae, având calitatea de recurent, urma să depună diligența necesară și să se prezinte la oficiul poștal de la locul de domiciliu pentru primirea trimerii poștale, or, decizia motivată a Curții de Apel Bălți a fost expediată pe adresa indicată de către însuși Uncuța Nicolae în cererea de chemare în judecată, precum și în cererea de recurs - mun. Bălți, str. Bulgară, 128, ap. 6.

Astfel, în termenul stabilit de art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, Uncuța Nicolae nu a depus motivarea recursului, fapt ce condiționează declararea recursului inadmisibil în conformitate cu art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007). De altfel, Curtea a relatat în practica judiciară constantă și faptul că, dreptul la o instanță nu este absolut.

Este cert că recurentul Uncuța Nicolae, fiind interesat de soluționarea prezentului litigiu în ordine de recurs, urma să întreprindă măsurile necesare pentru a proteja drepturile sale de acces la instanță prin depunerea motivării recursului, cu indicarea esenței și temeiurilor acestuia în termenul prevăzut de lege, fapt însă ignorat de către ultimul.

În circumstanțele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Uncuța Nicolae.

În conformitate cu art. 245 alin. (2) și 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Uncuța Nicolae se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Mariana Pitic